

PROJEKTBEKRIVELSE

”Computerstøttet undervisning på 3. årgang”.

Projektets mål.

Målet er at udvikle praksisformer, som inddrager it til støtte for ALLE elevers læse- og skriveudvikling.

Målet er særligt at udvikle praksisformer, hvor elever med store specifikke læse- og skrivevanskeligheder har mulighed for at få både ekstra personstøtte og it-støtte i klassen.

Baggrund.

Folkeskoleloven stiller krav om, at der i skolen undervises med udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og behov. I november 2005 sendte undervisningsminister Bertel Haarder et høringsbrev til alle kommunalbestyrelser, hvori han indskærpede denne forpligtelse. I brevet skrev Haarder bl.a.:

”Jeg skal herved henvise til, at det påhviler kommunalbestyrelsen at oprette børnehaveklasse og at sørge for undervisningen i grundskolen og 10. klasse, herunder specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældrene ønsker dem optaget i folkeskolen. jf. folkeskolelovens § 20, stk.1. Som følge heraf er kommunalbestyrelsen forpligtet til at sørge for at fremskaffe de fornødne undervisningstilbud til alle børn, herunder undervisningstilbud til ordblinde børn”.

Undervisningsministeren fastslår hermed, at de enkelte skoler skal have et kvalificeret undervisningstilbud til ordblinde børn. (Her skal der lige gøres opmærksom på, at vi ved PPR for Ry og Skanderborg kommuner ikke stiller diagnoser, og derfor indgår diagnosen ordblindhed ikke i PPR`'s daglige praksis. Som alternativ anvendes begrebet ’store specifikke læse- og skrivevanskeligheder’.)

I Ry og Skanderborg kommuner er vi allerede godt i gang med at kvalificere en indsats for de elever, som har de specifikke læse- og skrivevanskeligheder. F.eks. har syv folkeskoler fra de to kommuner nu igennem godt to år deltaget i projektet ’Computer-

støttet undervisning', som netop retter sig mod den nævnte målgruppe. Projektet stopper til sommerferien 2006¹.

Dette projekt har givet konkrete erfaringer i forhold til, at udvalgte computerprogrammer² nu har en sådan kvalitet, at de er relevante at inddrage som et støttende og kompenserende hjælpemiddel. Vi har dog også gennem projektperioden erfaret, at

'programmerne ikke gør det alene'. Vi mener, at grundidéen i det netværk³, der har været etableret omkring den enkelte elev, har været afgørende for, at indsatsen på mange måder har været velfungerende. Med baggrund i disse erfaringer har vi derfor valgt at videreføre programmer og netværket som fundament i det nye projekt.

Vore nuværende projekterfaringer peger også på justeringer, som vi mener, yderligere vil kvalificere indsatsen i forhold til, at den kan blive til størst mulig glæde og gavn for elevernes læse- og skriveudvikling. Disse justeringer vil blive foretaget i det nye projekt i forhold til både organisering og indhold for at fremme den proces, der fører mod projektets mål.

Organisering og indhold.

Projektteamet:

- Klassetemaet inddrages som projektteam. Projektteamet har et fælles ansvar for elevernes læse- og skriveudvikling - dette er ikke kun dansklærerens opgave. Hvis det skal blive et fælles ansvar, er det vores erfaring, at hele teamet skal inddrages i projektet.
- De enkelte deltagere i projekttemaet skal være dus med de udvalgte programmer.
- Projektteamet skal forpligte sig til jævnlige at tilrettelægge en it-baseret undervisning som en naturlig arbejdsmåde for ALLE klassens elever. Det er vores erfaring, at dette er en stor omstillingsproces. Det kræver it-kompetence, og det kræver omlægning af den traditionelle pædagogiske praksis. Der findes ikke meget færdigproduceret materiale på området, så lærerne må via projektets netværk både hente og give inspiration og hjælp til denne udviklingsopgave.

Begrundelsen for at øge børnenes brug af computer i undervisningen er, at vi har en forventning om:

¹ Projektbeskrivelse med bilag, evalueringsrapport og en samling praksiseksempler fra den daglige undervisning kan rekvireres efter 1. juli 2006 ved henvendelse til: ld@ppr.skanderborg.dk

² Vi har haft succes med at bruge: Word 2003, CD-ORD 4 + taleaftalen, PowerPoint, et OCR-program og SkoleKom. Programmerne vil fortløbende blive skiftet ud til fordel for bedre programmer med en pris, som skolerne har mulighed for at betale.

³ Netværket vil blive beskrevet i den afsluttende rapport.

1. - at det vil få en gunstig effekt for alle børns læse-, stave- og skriveudvikling.

-3-

2. - at elever med de store læse- og skrivevanskeligheder i højere grad vil føle sig som en del af klassefællesskabet, hvis de ikke er de eneste, der arbejder på computer. I det nuværende projekt har vi erfaret, at det er et problem for flere af eleverne, at de føler sig anderledes end kammeraterne, fordi de i mange undervisningssammenhænge er alene om at arbejde på computer.
3. Yderligere ligger der fra ministeriel side et ønske om at øge inddragelsen af computeren i undervisningen på 3. årgang.
4. Det er endvidere vores erfaring, at det komplicerer lærernes planlægning, hvis det kun er en enkelt elev, der arbejder på computer. Det opleves nemt som en ekstra tidsrøvende planlægningsbyrde. Vi har derfor en forventning om, at det vil lette undervisningsplanlægningen for lærerne, når man ikke skal planlægge den samme opgave 'til både bøger og computer'.

Projekteleven:

- Projekteleven skal have store læse- og skrivevanskeligheder. Yderligere skal projekteleven være indstillet på at ville arbejde på computer og være en aktiv medspiller i egen læreproces.
- Indsatsen er rettet mod 3. årgang. Begrundelsen for dette er, at vi vil sætte tidligt ind, så de elever, der har de store vanskeligheder fortløbende kan være med i klassens undervisning og dermed få mulighed for læring og mulighed for at bevare selvværd og selvtillid. Vi har erfaret, at hvis indsatsen sættes ind sent i skoleforløbet, har disse elever mistet megen læring på mellemtrinnet.
- Projekteleven får tildelt 3 lektioner om ugen sammen med en specialundervisningslærer, som vi i projektet kalder advokaten. 'Advokattimerne' giver mulighed for, at eleven kan være 'på forkant' med klassens undervisning, og at eleven kan få individuel hjælp til personlige, faglige og tekniske problemstillinger. Andre elever fra klassen kan også i et vist omfang få hjælp i disse timer.
- Indsatsen skal være rettet mod elevprofilen. Begrundelse for dette er, at eleven hverken skal have for megen eller for lidt hjælp. Interessante spørgsmål er derfor: Hvad er det, eleven kan selvstændigt? Hvad er det eleven ikke kan? Hvad er det for en hjælp, den enkelte elev oplever som hjælpsom? Hvordan skal programmerne indstilles til den enkelte for at give en tilpas hjælp? Hvad er det f.eks. for angrebsteknikker, eleven skal have direkte undervisning i? mm.

Projektklassen:

- Den klasse, som projekteleven går i, bliver udnævnt som projektklasse, dvs. at lærerne i høj grad skal inddrage computeren som et naturligt redskab i undervisningen for ALLE klassens elever.

-4-

- Alle elever i klassen skal være dus med de udvalgte programmer. Programmerne skal ligge på de computere, som eleverne får adgang til, således at alle elever kan benytte programmerne i det omfang, den enkelte har brug for det.

Advokaten/en specialundervisningslærer.

- Advokaten skal have erfaring med at undervise elever med store læse- og skrivevanskeligheder. Advokaten skal indgå i et tæt samarbejde med teamet i den klasse, som tilknyttes projektet.
- Advokaten skal være villig til at tilegne sig kompetence i håndteringen af de udvalgte programmer. Indsigten skal tilegnes svarende til et superbrugerniveau.

Skolens IT-vejleder.

- Skolens IT-vejleder skal være behjælpelig med og være ansvarlig for, at klassens computere er opsat på optimal måde for at kunne fungere hensigtsmæssigt.
- Yderligere er skolens IT-vejleder tilknyttet projektet for at være behjælpelig med de mere specifikke tekniske opgaver. Dette betyder, at IT-vejlederen skal være bekendt med, hvordan de udvalgte programmer virker, og hvordan man kan ændre de tekniske indstillinger.

Konsulenterne.

- Som projektledere for både Skanderborg og Ry kommuner er der ansat to konsulenter, som vil udmønte funktionen gennem et tæt tværfagligt samarbejde. Den ene konsulent har specialviden og undervisningserfaring i forhold til elever med store læse-, stave- og skrivevanskeligheder, mens den anden konsulent har specialviden og undervisningserfaring på it-området.
- Konsulenterne vil koordinere, inspirere og lede det tværkommunale samarbejde.

Tidsramme.

På grund af den forestående kommunesammenlægning forløber projektet kun over et enkelt skoleår (2006/2007).

Projektmodningsfasen vil dog blive afviklet i foråret 2006.

(Læs i bilag 1 om: Forventninger til uddannelses- og samarbejdsniveauet.) &
(Læs i bilag 2 om: Projektets køreplan.)

-5-

Evaluering.

Konsulenterne er ledere af og ansvarlige for evalueringen.

Primære data i form af elevmateriale, praksiseksempler, gode historier og interview:

Dataindsamlingen består af:

- Udvalgte eksempler af elevernes skriftlige arbejde (ansvarlige er teamet i samarbejde med advokaten)
- Teamets og advokatens udvalgte beskrevne praksiseksempler, der viser tegn på udvikling (ansvarlige er teamet i samarbejde med advokaten)
- Udvalgte eksempler af elevernes, teamets og advokatens gode historier, der viser tegn på udvikling (ansvarlige er teamet i samarbejde med advokaten)
- Interview med team og projektelever. I fokus er elevernes arbejdsvaner, dvs. hvordan de anvender læse- og skrivestøtten i dagligdagen, og hvilket udbytte de har heraf (interviewene planlægges og gennemføres i samarbejde mellem konsulenterne og ekstern forsker)

Sekundære data i form af læseprøver, staveprøver og historieskrivning:

I samarbejde mellem læsekonsulenten og den enkelte skoles testlærer og advokat tages prøver før projektstart og ved projektets afslutning:

Alle elever i klassen:

- En gruppelæseprøve – SL 60 (prøvetager er skolens testlærer)
- Kirstens staveprøve 2 (prøvetager er skolens testlærer)
- Skrive en historie på computer over emnet: *Mit bedste frikvarter*. CD-ORD er til rådighed for eleverne (prøvetager er advokaten)
- Kirstens individuelle afkodningslæseprøve (prøvetager er læsekonsulenten)

Projekteleven:

- IL-prøve (prøvetager er læsekonsulenten)

Resultater og erfaringer vil indgå i den afsluttende rapportering.

Følgforskning.

Vi er taknemmelige for, at Bent B. Andresen, ph.d. og forskningsleder ved DPU, har vist interesse for og indvilget i at foretage en følgeforskning. Denne del vil bestå af interview før projektstart og ved projektets afslutning. Der vil blive foretaget

fokusgruppeinterview med projektteamene og individuelle interview med projekteleverne.

Niels Gade
ledende psykolog

Peter Hammer
it-konsulent

Kirsten Bladt
læsekonsulent